

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 470/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná konateľ a advokát [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 300/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 300/2012.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v právnom postavení navrhovateľa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 C 300/2012 podaním z 8. októbra 2012, doručeným okresnému súdu 22. októbra 2012, inicioval súdne konanie o zaplatenie 9 925,36 eur s príslušenstvom.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza: „... prvé pojednávanie vo veci bolo vytýčené na 30. 05. 2013. Ďalšie pojednávanie sa konalo 04. 07. 2013 a 17. 09. 2013. Na posledne spomenutom pojednávaní odročila sudkyňa pojednávanie z dôvodu, že bude nariadené znalecké dokazovanie. Dňa 28. 10. 2013 sme boli súdom vyzvaný, aby sme písomne zaslali otázky znalcovi v lehote 20 dní. Otázky na znalca sme súdu doručili 21. 11. 2013 osobne do podateľne súdu.

Následne nás súd dňa 23. 04. 2014 vyzval na zaslanie výpisu z obchodného registra odporcu v 3. rade a opravu označenia odporcu v 4. rade. Na uvedenú výzvu sme v súlade s požadovanými zmenami reagovali písomným podaním zo dňa 05. 05. 2014, na základe čoho bolo vydané uznesenie zo dňa 26. 05. 2014.

Listom zo dňa 20. 08. 2014 nás súd opätovne vyzval na predloženie otázok, na ktoré má znalec v znaleckom posudku odpovedať. Na základe uvedenej výzvy sme dňa 16. 09. 2014 doručili súdu okruh úloh a otázok, na ktoré má znalec v posudku odpovedať. Dňa 29. 10. 2014 bolo vydané uznesenie o ustanovení znalca spolu s otázkami, na ktoré má zodpovedať a súčasne bola sťažovateľovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Voči povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania sťažovateľ podal odvolanie zo dňa 14. 11. 2014. Podľa zistenia sťažovateľa z infocentra Okresného súdu Nitra bol spis predložený odvolaciemu súdu dňa 10. 02. 2015.“

3. Ako ďalej sťažovateľ uvádza, po podaní sťažnosti na prieťahy v konaní okresného súdu vedeného pod sp. zn. 7 C 300/2012 bol listom z 5. júna 2015 zo strany predsedníčky

okresného súdu vyrozumený, že „... súd vo veci konal priebežne a vzhľadom na značné pracovné zaťaženie zákonnej sudkyne aj v primeraných lehotách“.

4. S poukazom na skutkové okolnosti prípadu sťažovateľ ďalej v sťažnosti zdôrazňuje, že právne posúdenie prerokúvanej veci nie je významne komplikované a že „... existenciu zbytočných prieťahov Okresného súdu Nitra vidí... v tom, že ani po viac ako dvoch rokoch nedošlo k vypracovaniu znaleckého posudku.“, pričom „... skutkovou a právnou zložitou veci nemožno odôvodniť mnohohesačnú nečinnosť súdu, ak po nej nasledujú jednoduché úkony nevyžadujúce zvláštnu prípravu, čo sa vyskytlo aj v danom prípade“.

Zároveň sa domnieva, že žiadnym úkonom neprispel k prieťahom alebo k spomaleniu postupu okresného súdu a že celý postup okresného súdu sa vyznačuje existenciou zbytočných prieťahov s tým, že samotné vyrozumenie predsedníčky okresného súdu na jeho sťažnosť na prieťahy argumentačne v kontexte namietanej neefektívnosti činnosti okresného súdu vedúcej k jeho právnej neistote neobstojí. Od ústavného súdu preto sťažovateľ s ohľadom na uvedené požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur z dôvodu, že „... právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádza mu spôsobuje značnú materiálnu ujmu, ktorá predstavuje stratu hodnoty nepojazdného vozidla počas dlhotrvajúceho obdobia sporu, kedy nebolo možné uhradiť opravu vozidla pre neplnenie sumy z poisťnej udalosti“. Sťažovateľ súčasne časť sumy primeraného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že spôsobenými prieťahmi v konaní bol nútený zakúpiť si iné motorové vozidlo na zachovanie zárobkovej činnosti, čo na dlhú dobu zhoršilo jeho schopnosť udržiavať štandardy kvality starostlivosti o rodinu.

5. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [redacted], [redacted], trvale bytom [redacted], upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR bolo postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 300/2012 porušené.“

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 300/2012 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie meritórne rozhodnutá.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadostučinenie vo výške 5 000 eur (slovom: päťtisíc eur) a náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť sťažovateľovi, a to do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

10. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým malo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

11. Ústavný súd sa osobitne zamerá na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „*vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy*“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „*argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie*“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

12. Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu, je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými výraznými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05).

13. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v konaní v zmysle citovaného článku ústavy.

14. Podľa zistení ústavného súdu napriek nie celkom optimálnemu vedeniu konania v posudzovanej veci treba zároveň uviesť, že zákonná sudkyňa v rámci konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 300/2012 po vrátení súdneho spisu z Krajského súdu v Nitre (na ktorom bolo od februára 2015 vedené odvolacie konanie voči uzneseniu č. k. 7 C 300/2012-180 z 29. októbra 2014) súdny spis bezodkladne 21. septembra 2015 predložila ustanovenému súdnemu znalcovi [REDACTED] na oboznámenie sa so spisom a následné vyhotovenie znaleckého posudku v lehote 60 dní.

15. Na základe uvedeného a vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného pod sp. zn. 7 C 300/2012 (do času podania ústavnej sťažnosti necelé 3 roky) ústavný súd

sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Doterajší priebeh konania pred označeným súdom bol – napriek možnosti efektívnejšieho a koncentrovanejšieho konania zo strany okresného súdu – bez významnejších prieťahov, a preto nezakladá reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu v – pre sťažovateľa významnej veci – by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

16. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, vyhodnotil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 300/2012 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práva sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavno-relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

18. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci v závere zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015